

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 14ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1960

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΑΝΑΓ. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Ἐν ᾧ τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας ὁ Πρόεδρος τοῦ παρελθόντος ἔτους κ. **Σπ. Μελάς**, λαβὼν τὸν λόγον, ὡμίλησεν, ὥς κατωτέρω, περὶ τοῦ συντελεσθέντος ἐν γένει ἔργου ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεδρίας του, εἶτα δ' ἐκάλεσε Πρόεδρον τοῦ ἀρξαμένου ἔτους κ. **Παναγ. Μπρατσιώτην** καὶ τὸν Ἀντιπρόεδρον τὸν κ. **Ἰωάνν. Τρικκαλινόν**, ὅπως καταλάβωσι τὰς θέσεις αὐτῶν ἐν τῷ Προεδρείῳ.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Πρὶν προβῶ εἰς σύντομον ἀπολογισμὸν τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου συντελεσθέντος ἔργου, παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν, ὅτι μοῦ ἀνεθέσατε τὸ ἀξίωμα τοῦτο. Ὅφειλω νὰ εὐχαριστήσω ἐπίσης καὶ τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Σώματος, ἡ μετὰ τοῦ ὁποίου ἀρμονικὴ καὶ γόνιμος συνεργασία ὑπῆρξεν ἀδιάπτωτος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Θερμὰς εὐχαριστίας ἐπίσης ὀφείλω ν' ἀπευθύνω καὶ εἰς τὴν Σύγκλητον, ἡ ὁποία μετὰ ζήλου μὲ ἐνίσχυσε πάντοτε εἰς τὰς κατευθύνσεις καὶ τὰς ἀπὸ κοινοῦ ἀποφάσεις. Τέλος ὀφείλω νὰ ἐξάρω καὶ τὴν πειθαρχημένην ἐνεργητικότητά, μὲ τὴν ὁποίαν μ' ἐβοήθησεν εἰς τὸ ἔργον μου τὸ Γραφεῖον τῆς Ἀκαδημίας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἐφορον, ἡ γνῶσις, ἡ ἀπαράμιλλος ἐνημερότης καὶ προθυμία τοῦ ὁποίου εἶναι εἰς ὅλους ὑμᾶς γνωστή.

Μὲ βαθυντάτην θλίψιν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σημειώσω τὴν ἀπουσίαν ἐξαιρέτων συναδέλφων, τοὺς ὁποίους ὁ θάνατος μᾶς ἐστέρησε τὸ ἔτος τοῦτο· τῶν ἀειμνήστων **Κ. Ἰσαακίδη**, **Β. Αἰγινήτου** καὶ **Δ. Μπαλάνου**, τῶν ὁποίων τὴν ἔξοχον συμβολὴν καὶ τὰς μεγάλας ἀρετὰς ἐσκιαγράφησεν ἤδη ὁ κ. Γενικὸς Γραμματεὺς, κατὰ τὴν

τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου. Ἡ νέα αὐτῇ ἀπώλεια εὔρην ἤδη σημαντικῶς ἡραιωμένας τὰς Τάξεις τῶν μελῶν τοῦ Σώματος. Μετὰ τὸν θάνατον τῶν τριῶν ἀκαδημαϊκῶν, τὰ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας ἀπέμειναν 36, ἀφαιρουμένων δὲ 4, τὰ ὁποῖα δὲν προσέρχονται ἔνεκα βαθέος γήρατος καὶ ἐνὸς ἀπουσιάζοντος μο-
νίμως εἰς Χάγην — τὸ ὅλον πέντε — ἀπέμειναν εἰς τὸ Σῶμα 31 μόνον μέλη, ἀπέναντι τῶν 65, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

Ὡς πρῶτον μέλημα ἡμῶν ἐπεβάλλετο λοιπὸν ἡ ἐνέργεια πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν καὶ πύκνωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας. Εὐτυχῶς εἶχε προηγηθῇ μία ἐπί-
καιρος ἐγκύκλιος τοῦ προκατόχου μας πρὸς τὰς τρεῖς Τάξεις μὲ τὴν ὁποίαν παρῶ-
τρυνεν αὐτὰς νὰ προτείνουν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τὴν πλήρωσιν ἱκανῶν ἐδρῶν. Αἱ Τάξεις, ὑπεικύνοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτήν, ἐπρότειναν ἐν συνόλῳ τὴν πλήρωσιν δέκα ἐδρῶν. Κατὰ τὴν κρίσιν μου ὁ ἀριθμὸς δὲν ἦτο ἀρκετός. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ διαδι-
κασία τῆς πληρώσεως καθίστα δύσκολον τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ, περιωρίσθη
εἰς συναδελφικὰς καὶ φιλικὰς μόνον συστάσεις, νὰ μὴ ματαιοῦνται, κατὰ τὰς ψηφοφο-
ρίας, ἡ ἐκλογή ἀκαδημαϊκοῦ, μὲ τὴν πείσμονα ἑμμοιῆν εἰς τὰς ψήφους τῆς πρώτης
ψηφοφορίας ἀλλὰ νὰ προστίθενται μερικοὶ ἐκ τῶν μειωηφούντων εἰς τὸν ἀριθμὸν
τοῦ ἀρχικῶς πλειονοψηφήσαντος διὰ νὰ μὴ εἶναι ἀρνητικὴ ἡ τελικὴ ψηφοφορία. Κα-
τωρθώθη δὲ πράγματι, ὅπως γνωρίζετε, νὰ ἐκλεγῶν ὁκτὼ (8) ἐν συνόλῳ ἀκαδη-
μαϊκοί, δύο εἰς τὴν Α', τρεῖς εἰς τὴν Β' καὶ τρεῖς εἰς τὴν Γ' Τάξιν.

Ἐλυπήθην βαθύτατα ὅτι ἡ Ὀλομέλεια ἀπέρριψε τὴν πλήρωσιν δύο ἐδρῶν, τῆς
Μηχανικῆς καὶ τῆς Φυσικῆς. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἰδιαιτέραν λύπην μοῦ
ἐπροξένησεν ἡ ἀπόρριψις τῆς δευτέρας αὐτῆς ἐδρας, διότι κατ' ἐμὲ δὲν ἐννοεῖται Ἀκα-
δημία ἀξία τοῦ ὀνόματος, ἄνευ ὅχι μιᾶς ἀλλὰ δύο καὶ τριῶν ἐδρῶν Φυσικῆς, εἰς
τὴν ἐποχὴν αὐτήν, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστῆμαι διαδραματίζουν πρω-
τεύοντα ρόλον εἰς τὴν ἔρευναν νεωτάτων καὶ ἐνδυτάτων πεδίων, μὲ λαμπρὰς ἀνα-
καλύψεις καὶ ἐκπληκτικὰς ἐφαρμογὰς. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ διακεκριμένος συνάδελ-
φος ὁ ὁποῖος μὲ διαδέχεται, θέλει καταβάλει ἐνεργείας διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ σφάλ-
ματος αὐτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον μὲ παρηγορεῖ ὅτι ἡ Ἀκαδημία διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ
Διατάγματος 3998 (ἄρθρ. 5ον) ἵδρυσεν εἰς τὴν Τάξιν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν
«Κέντρον Ἐρευνῶν καὶ Ὑπολογισμῶν», τοῦ ὁποῖου, ὡς γνωρίζετε, διωρίσθη ὑπὸ
τῆς Συγκλήτου Ἐπόπτης ὁ διακεκριμένος συνάδελφος κ. Ἰωάννης Ξανθάκης.

Ὁφείλω νὰ ὑπογραμμίσω, ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν 39 μελῶν εἰς τὸν ὁποῖον
ἀνῆλθεν ἡ δύναμις τοῦ Σώματος, μετὰ τὴν προσθήκην τῶν ὁκτὼ νέων, δὲν
πρέπει νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν μου, ἀρκετός. Παραμένουν ἀκόμη 11 ἐδραι κε-
ναὶ εἰς τὴν Α' Τάξιν, εἰς τὴν ὁποίαν προβλέπονται ἀπὸ τὸν Ὁργανισμὸν 25. Εἰς τὴν
Β' ἔχουν πληρωθῇ 20, παραμένουν δὲ κεναὶ 5, εἰς δὲ τὴν Γ' ἀπὸ τὰς προβλεπο-

μένας ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ 15 ἔδρας, ἔχουν πληρωθῇ μόνον αἱ 10. Με ἄλλους λόγους παραμένουν ἀκόμη κεναὶ 21 τακτικά ἔδραι.

Ὅπως θὰ ἐνθυμῆσθε ἴσως, Κύριοι Συνάδελφοι, κατὰ τὸν περυσινὸν πρῶτον προεδρικὸν μας λόγον, εἶχαμεν διατυπώσει τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ἐνισχύσεως τοῦ Γραφείου τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὑποβάλλει τὴν ἰδέαν νὰ ἐπανιδρυθῇ ἡ μέχρι τοῦ 1937 ὑπάρξασα θέσις τοῦ Ἐπιμελητοῦ. Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐπαγγελίας ταύτης θὰ ἐχρειάζετο νὰ εὑρεθῇ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον νὰ συγκεντρώῃ τὰ ἐξῆς προσόντα: Νὰ εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 35 ἐτῶν, νὰ ἔχῃ πτυχίον Πανεπιστημίου καὶ νὰ εἶναι κάτοχος μιᾶς τοῦλάχιστον ξένης γλώσσης. Ἀλλὰ μὲ τὰ προσόντα αὐτὰ δὲν ἦτο εὐκολὸν δυστυχῶς νὰ εὑρωμεν κατάλληλον πρόσωπον, διότι ὁ μισθὸς (1.800 δρχ.) εἶναι κατώτερος ἀπ' ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ ἓνα πρόσωπον, πού νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς θέσεως ταύτης, διότι ὁ Ἐπιμελητὴς ἐπρόκειτο ν' ἀντικαταστήσῃ ἐν καιρῷ τὸν Ἐφορον τῆς Ἀκαδημίας· καὶ διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, θὰ ἔπρεπε, συμφώνως πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸν Ἐφορον προσόντα, νὰ ἔχῃ καὶ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν εἰς δημοσίαν θέσιν ἢ ὑπηρεσίαν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Ἐσκοπεύαμεν δὲ νὰ ὑποβάλωμεν σχετικὴν πρότασιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐτροποποιεῖτο ὁ βαθμὸς καὶ ὁ μισθὸς τοῦ Ἐπιμελητοῦ τούτου, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ προέκυψεν ἡ ἀνάγκη νὰ ὑποβάλωμεν ἓνα ἄλλο Νομοσχέδιον, περισσότερον ἐπεῖγον, περὶ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελιξεως τοῦ Ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας, (τῶν κακῶς ὀνομασθέντων Ἀρχείων—θὰ ἔπρεπε νὰ λέγονται, ὅπως καὶ πράγματι εἶναι, «Ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἀκαδημίας»), διότι, ἐὰν δὲν ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο, κίνδυνος ὑπάρχει σοβαρὸς νὰ διαλυθοῦν κυριολεκτικῶς τὰ Ἰδρύματα. Ἡδὴ ἔχει σημειωθῇ ἡ πρώτη λιποταξία ἐκ μέρους τοῦ κ. Φ. Μπουμπουλίδη, ὁ ὁποῖος, εὐρὼν τριπλάσιον μισθὸν εἰς ἐν ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα, ἐγκατέλειπε τὸ Μεσαιωνικὸν Ἰνστιτοῦτον.

Ἡ Ἀκαδημία κατήρτισε τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον καὶ τὸ ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, τὸ ὁποῖον ἐπέφερε μεταρρυθμίσεις. Ἡ Ἀκαδημία τὰς ἀπεδέχθη, ἀλλὰ δὲν γνωρίζω διὰ ποίους λόγους τὸ Νομοσχέδιον ἔμεινεν εἰς τὸ χρονοτυύλαπον, ἐνῷ οἱ ἐπ'ἀλλήλοι τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀκαδημίας παρηκολοῦθουν αὐτὴν τὴν ἀδράνειαν μὲ δικαίαν δυσφορίαν. Διαρκῶς μᾶς ἐδίδοντο ὑποσχέσεις ἀλλὰ χωρὶς ποτὲ νὰ ἐκπληρωθοῦν. Μετὰ πολλὰς ἐνοχλήσεις τῆς ὑπηρεσίας καὶ δραστηρίαν ἐνέργειαν κατορθώσαμεν νὰ ἐπιτύχωμεν εἰς κοινὴν σύσκεψιν μετὰ τεσσάρων μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου, τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, νὰ διατυπώσωμεν ἐν πλήρει συμφωνίᾳ τὰ θεμελιώδη ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου. Μᾶς ἐδόθη δὲ ἡ υπόσχεσις ὅτι θὰ παρεπέμπετο ἀμέσως πρὸς ψήφι-

σιν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως. Ἀλλὰ παρῆλθον ἔκτοτε μῆνες· ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐξουσιοδοτήσεως διελύθη καὶ ἡ Βουλὴ συνεκλήθη. Μᾶς ἐδόθη τότε ἡ ὑπόσχεσις ὅτι τὸ Νομοσχέδιον θὰ ὑπεβάλλετο εἰς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου· ὁ Δεκέμβριος παρῆλθε καὶ τὸ Νομοσχέδιον παραμένει ἐκεῖ ὅπου ἐτοποθετήθη ἀρχικῶς. Παρ' ὅλα ταῦτα εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ γίνῃ Νόμος τοῦ Κράτους, δεδομένου ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει δείξει μέχρι τῆς στιγμῆς ζωηρότατον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ ἐνδιαφέρον ἐξεδηλώθη μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, ποὺ μᾶς ἐδόθη καὶ ἡ ὁποία μᾶς ἐπέτρυνε καὶ βιβλία ν' ἀγοράσωμεν, χρήσιμα διὰ τὰ Ἐπιστημονικὰ Ἰνστιτούτων καὶ φωνοληπτικὰς συσκευὰς νὰ προμηθεύσωμεν εἰς τὸ Λαογραφικὸν Ἰνστιτούτον καὶ χρήματα δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας τῶν μελῶν τοῦ Σώματος νὰ διαθέσωμεν, ἀποστολὰς νὰ ὀργανώσωμεν καί, πρὸ πάντων, νὰ συμπληρώσωμεν τὰ κενὰ τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων εἰς προσωπικόν, διὰ τῆς προσλήψεως ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔγινε δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ τὸ Λαογραφικὸν Ἰνστιτούτον μὲ ἐπὶ συμβάσει προσληφθέντα μουσικόν, ἓνα συντάκτην καὶ μία γραφέα, ὥστε νὰ εἶναι ὑπερπλήρες. Ἐπίσης τὸ Μεσαιωνικὸν Ἰνστιτούτον προσέλαβεν ἐπὶ συμβάσει δύο συντάκτας καὶ εἶναι σήμερον καὶ αὐτὸ ὑπερπλήρες. Τὸ Ἀρχεῖον Ἐκδόσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων συνεπληρώθη ἐπίσης διὰ προσλήψεως ἐπὶ συμβάσει ἐνὸς συντάκτου καὶ ἐνὸς γραφέως. Τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ συνεπλήρωσε μίαν θέσιν συντάκτου ἐπὶ συμβάσει καὶ δύο γραφέων. Αὐστιγῶς δὲν καταρτίσθη νὰ εὗρεθῶν κατάλληλα πρόσωπα διὰ νὰ καταλάβουν τὰς δύο θέσεις συντακτῶν ποὺ παραμένουν κεναί. Τὸ αὐτὸ συνέβη ἐν μέρει μὲ τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, ὅπου χηρεῦει μία θέσις, διότι δὲν εὗρέθη πρόσωπον οὔτε παρονσιόσθη κανεὶς διατεθειμένος νὰ τὴν διεκδικήσῃ. Τέλος προσελήφθησαν δύο φιλόλογοι ἐπὶ συμβάσει, βοηθοὶ τοῦ κ. Γενικοῦ Γραμματέως, εἰς τὴν σύνταξιν Λεξικοῦ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Ἀρχιτεκτονικῶν ὄρων, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκδοθῇ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐξάρω τὴν προσπάθειαν καὶ τὴν ἐργαικότητα τοῦ Ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας, ποὺ ἐδημιούργησεν ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ Ἰδρυματος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Πνίγοντες τὸν πόνον των καὶ συνέχοντες τὴν δυσφορίαν καὶ τὴν πικρίαν των διὰ τὴν χρονίζουσαν ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων αἰτημάτων των εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσουν εἰς τὰς κατηγορίας περὶ ἀδραναείας μὲ τὴν δημοσίευσιν πολυτίμων ἐργασιῶν. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ εἶναι ἔτοιμος νὰ παραδώσῃ ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸ τυπογραφεῖον τὸ δεύτερον τεῦχος τοῦ τετάρτου Τόμου τοῦ Λεξικοῦ, εἰς ὀκτακοσίας σελίδας μεγάλου σχήματος, εὐθὺς ὥς ἡ Σύγκλητος ἐγκρίνῃ τὴν

ἐπελθοῦσαν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς σχετικῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συμφωνίαν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος συστήματος ὀρθογραφίας ἐπὶ τινῶν σημείων.

Τὸ Λαογραφικὸν Ἰνστιτοῦτον, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸ κοινὸν αἶτημα, ὅπως ἀρχίσῃ ἡ δημοσίευσίς τοῦ κ ό ρ π ο υ ς τοῦ συγκομισθέντος λαογραφικοῦ ὄλικοῦ, ἔχει ἀρχίσει τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ πρώτου τόμου δημοτικῶν ἀσμάτων καὶ συνάμα ἐτοιμάζεται ἡ ἔκδοσις τῆς μουσικῆς μιᾶς ἐκλογῆς δημοτικῶν τραγουδιῶν μὲ τὰ ἀντίστοιχα κείμενα. Ἐπὶ πλέον ἐδημοσιεύθη ὁ ἕνατος καὶ δέκατος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος μὲ τὴν λαογραφικὴν βιβλιογραφίαν ἀπὸ τοῦ 1921 - 1938, ἐκτυποῦται δὲ ὁ ἐνδέκατος καὶ δωδέκατος τόμος τῆς αὐτῆς Ἐπετηρίδος.

Τὸ Μεσαιωνικὸν Ἰνστιτοῦτον ἐγκαινιάζει σειρὰν κριτικῶν ἐκδόσεων φιλολογικῶν κειμένων τῆς Φραγκοκρατίας καὶ τῆς Τουρκοκρατίας. Πρῶτον εἰς τὴν σειρὰν ἤρ-
χισε νὰ ἐκτυπῶνται τὸ ποιητικὸν ἔργον τοῦ Λεονάρδου Ντελλαπόρτα, κρητικοῦ ποιη-
τοῦ τοῦ 1410. Τὸ ἔργον ἀποτελούμενον ἀπὸ 25 τυπογραφικὰ φύλλα εὐρίσκεται τῶρα εἰς τὸ βον. Πρέπει νὰ σημειώσω, ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Μεσαιωνικοῦ μας Ἰνστιτούτου ἔχει εὐμενεῖς κριτικὰς τοῦ δελτίου τῶν ἐκδόσεων Μπυντέ.

Τέλος εἰς τὴν σειρὰν τῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἡ Ἀκαδημία ἐδη-
μοσίευσεν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1959 τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ τετάρτου τόμου, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν βιογραφίαν τοῦ Ἰγνατίου Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ἔπαιξε σπουδαιότατον διπλωματικὸν ρόλον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἀγῶ-
νος τῆς Ἑθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ εἶναι εἷς ἐκ τῶν πρωτοπόρων αὐτῆς.

Ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω εἰς αὐτὰ ὅλα πόσον εἶμαι εὐνυχής, ὅτι ἐπὶ τῆς προε-
δρίας μου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν προσετέθη καὶ δεύτερον Ἐπιστημονικὸν Ἰδρυμα διὰ
τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 3998 παρελθόντος ἔτους: Τὸ «Κέν-
τρον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν», τὸ ὁποῖον, διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης τῶν οἰκο-
νομικῶν προβλημάτων τῆς Ἑλλάδος, θὰ βοηθήσῃ τὴν ἔξοδον τῆς χώρας ἀπὸ τὸν
ἐμπειρισμὸν καὶ τὰς κακὰς συνεπείας του. Ἡ πρωτοβουλία ἀνήκει εἰς τὸν ἐκλεκτὸν
συνάδελφον κ. Ε. Ζολώταν, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλονται αἱ εὐχαριστίαι τοῦ Σώματος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἡ Ἀκαδημία εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσῃ
κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐκ παραδόσεως ἀρχήν, ὅπως μετέχῃ ἐνεργῶς εἰς τὴν ἐθνικὴν
ζωὴν καὶ τὰ σημαντικὰ γεγονότα αὐτῆς· καὶ ἂν ἑτέρου, ὅπως παρακολονθῇ τὰ με-
γάλα περιστατικὰ τῆς διεθνoῦς κινήσεως καὶ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ αὐτὰ καὶ διατυ-
πῶν ἡ ἀντιλήψεις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Διὰ τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἐκδη-
λώσεων αὐτῶν τὴν εὐκαιρίαν ἔδωσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἡ διευθέτησις τοῦ Κυπρια-
κοῦ ζητήματος. Ὡς Σῶμα μὴ πολιτικὸν παραμέρισεν οἰανδήποτε πολιτικὴν κρίσιν ἐπὶ
τῆς δοθείσης λύσεως ἀλλ' ἐξέφρασε τὴν γενικὴν ἀνακούφισιν διὰ τὴν κατάπανσιν

τῆς αἵματοχυσίας καὶ ἐξῆρε τὸ ὑψηλὸν φρόνημα τῆς Κυπριακῆς νεολαίας καὶ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ εἰς τὸν τραχὺν καὶ ἄνισον ἀγῶνα τοῦ διὰ τὴν ἐλευθερίαν.

Ὑπεμνήσαμεν κατὰ τὴν συνεδρίαν ἐκείνην τῆς 5ης Μαρτίου π. ἔτους τὰς ἐνεργείας τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὴν συμπαράστασιν αὐτῆς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κύπρου ἀγῶνα ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1947 καὶ ἀπετίσαμεν φόρον τιμῆς εἰς τοὺς πεσόντας ἀδελφούς Κυπρίους. Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη συνεπληρώθη κατὰ τὴν 717ην συνεδρίαν τοῦ Σώματος τῆς 24ης Μαρτίου π. ἔτους, ὁπότε εἰς τὸν ἐκφωνηθέντα πανηγυρικὸν προσετέθη προσφώνησις πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνος Γρίβαν Διγενή, πρὸς τὸν ὁποῖον, ἐν μέσῳ ἀλησμονήτου ἀτμοσφαίρας ἐθνικῆς συγκινήσεως τῆς ὑπερπλήρους αἰθούσης, ἀπενεμήθη τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τοῦ Ἰδρύματος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπαφὴν τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν κίνησιν ἐγκαινιάσαμεν μετὰ θάρρους τὴν ὁδὸν τῶν πνευματικῶν ἀνταλλαγῶν, ἀρχίσαντες ἀπὸ τοῦ Ἀνώτατον Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς ἀνέκαθεν φιλικῆς χώρας, τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Ρουμανίας, τῆς ὁποίας ἐπιφανέστατον μέλος ἐκαλέσαμεν, κατόπιν ἐκδηλωθείσης μάλιστα ἐπιθυμίας αὐτοῦ, τὸν κ. Ἀτανάσε Ζόζα, καθηγητὴν τῆς Φιλοσοφίας, ὅστις ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Ἀκαδημίας ἀξιόλογον διάλεξιν εἰς τὴν γαλλικὴν μὲ θέμα: «Ἡ παρουσία τοῦ Ἀριστοτέλους εἰς τὴν σύγχρονον λογικὴν». Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς σιγμῆς διὰ νὰ διαλύσω τὴν κακοβούλως καλλιεργηθεῖσαν πλάνην, ὅτι δῆθεν ἡ πρόσκλησις αὕτη εἶχε καὶ δὲν γνωρίζω ποίους σκοτεινοὺς σκοποὺς καὶ ἐπροξένησε δὲν γνωρίζω ποίας ζημίας. Ὅφείλω νὰ δηλώσω μὲ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπον ὅτι ἡ πρόσκλησις τοῦ ἐπιφανοῦς Ρουμάνου συναδέλφου, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα καὶ τὴν Προεδρίαν τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας, ἐγένετο κατόπιν γραπτῆς ἀδείας διαβιβασθείσης πρὸς ἡμᾶς ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 44.793 τῆς 24ης Σεπτεμβρίου 1959 ἐγγράφου.

Ἡ ἀπόλυτος ἔλλειψις καὶ τῆς παραμικρᾶς πολιτικῆς ἐννοίας ἀπὸ τὴν πρόσκλησιν καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἀκαδημίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1959, ὅπως ἀπονεμηθῇ ὁ τίτλος τοῦ Ἐπιτίμου μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Κύριον Ντονάιτ Ἀϊζενχάουερ, Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τὸν ὁποῖον προσεφώνησε καταλλήλως ὁ πρὸς ἡμᾶς ὁμιλῶν εἰς μίαν αἴθουσαν τῶν Ἀνακτόρων, περιβαλὼν αὐτὸν καὶ διὰ τοῦ μεγάλου διασήμε. Ὁ κ. Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν συνεκινήθη βαθύτατα ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσίν μας αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου μᾶς ἀπηύθυνε θερμοτάτην ἐπιστολήν, ἣ ὁποία καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὰς ἐφημερίδας.

Αὐτὴ εἶναι, Κύριοι Συνάδελφοι, εἰς τὰς γενικὰς τῆς γραμμὰς ἡ συντελεσθεῖσα κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐργασία. Ἐκθέτων αὐτὴν ἐνώπιον ὑμῶν ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐπιεικῆ σας κρίσιν, διότι ἐκτὸς μερικῶν σημείων δὲν πρόκειται περὶ συντελεσμένου ἔργου ἀλλὰ περὶ ἀρχῆς ἔργου, τὸ ὅποτον εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ διακεκριμένος συνάδελφος, ποὺ θὰ μὲ διαδεχθῇ εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν, ὅπως καὶ οἱ μετ' αὐτὸν θὰ συνεχίσουν καὶ θὰ ὁλοκληρώσουν. Ἀνυῦμαι, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεδρίας μου δὲν κατώρθωσα νὰ ἐπιλύσω τὸ οὐσιαστικώτατον πρόβλημα τῆς στεγάζσεως τοῦ Ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Ἀρχαίων των. Εἴχομεν ἀναθέσει, ὡς γνωστόν, εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Βασίλειον Δούραν, ἀνήκοντα εἰς τὴν Τεχνικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὅπως ἐκπονήσῃ σχέδιον μεταρρυθμίσεως τῶν ὑπαρχόντων κτισμάτων εἰς τὸ ἰσόγειον τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὴν προσωρινὴν ἔστω λύσιν τοῦ προβλήματος, ὅχι μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐπαρκείας τοῦ χώρου, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καλυτέρων ὁρῶν ὑγιεινῆς διαβιώσεως. Ἀλλὰ μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς κανὲν σχέδιον δὲν προσεκομίσθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Αἱ σκέψεις μας ἐστράφησαν κατόπιν τῆς περιέργου αὐτῆς βραδύτητος πρὸς τὴν ἐνοικίασιν ἐνὸς ὁρόφου μεγάλου οἰκοδομήματος, τὸ ὅποτον θὰ ἦτο κατὰ τὴν κρίσιν μας κατάλληλον νὰ στεγάσῃ τὰ Ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἀκαδημίας, καὶ ὡς τοιοῦτον κρίνομεν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸν σκοπὸν τὸν ὅσον ὁροφον τοῦ λαμπροῦ κτηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἡ μονοετής θητεία τοῦ Προέδρου δὲν ἐπέτρεψε ν' ἀρχίσωμεν διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν καὶ νὰ κλείσωμεν αὐτάς. Εἶμαι βέβαιος ὅμως ὅτι τὴν γραμμὴν αὐτὴν θ' ἀκολουθήσουν καὶ οἱ μετ' ἐμέ.

Θὰ τελειώσω μὲ ὀλίγας λέξεις διὰ τὰ βραβεῖα. Εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι, μετὰ τὴν θανμασίως διαιτυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Γραμματέως λογοδοσίαν τοῦ ἔτους διεντύπωσαν παρασκηνιακῶς παράπονα διὰ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπονεμηθέντων βραβείων καὶ τὴν μὴ ἀπονομὴν τῶν δύο μεγάλων βραβείων ἐξ 25.000 δρχ., τῶν προκηρυχθέντων ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὸν πεζὸν λόγον καὶ τὴν ποίησιν, ὀφείλω τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς διαδικασίας διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν βραβείων ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐπὶ ἔτη ἡγωνίσθημεν ἀπέβλεπεν ἀκριβῶς εἰς αὐτό· εἰς τὴν τόνωσιν τῆς ἀξίας τῶν ἀπονεμομένων ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας βραβείων καὶ τὴν περιφρούρησιν τοῦ γοήτρου αὐτῆς. Ἀκριβῶς δέ, ὅπως προστεθῇ αἴγλη εἰς τὰ βραβεῖα τῆς Ἀκαδημίας, προτείνω σήμερον ν' ἀρχίσῃ ἐφαρμοζομένη ἡ διάταξις τοῦ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος περὶ ἀπονομῆς τοῦ Χρυσοῦ στεφάνου, τοῦ φερομένου διὰ ταυίας, ἡ ὁποία δὲν γνωρίζω διατὶ μέχρι σήμερον δὲν ἐφηρμοσθῇ, ἐνῶ ὁ Χρυσοὺς στέφανος ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην διάκρισιν τὴν ἀπονεμομένην ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος.

Καὶ τὴν ὥρην, Κύριοι Συνάδελφοι, ἀφοῦ εὐχαριστήσω τὴν Ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν ποὺ μᾶς παρέσχε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, θὰ παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, ὅπως καλέσω τοὺς διακεκριμένους συναδέλφους κυρίους Π. Μπρατσιώτην καὶ Ἰωάν. Τρικκαλιόν, ὅπως καταλάβουν τὰς θέσεις των εἰς τὸ Προεδρεῖον.

*

Ὁ Πρόεδρος κ. Παναγ. Μπρατσιώτης ἀκολούθως, ἀφοῦ κατέλαβε τὴν θέσιν του ἐν τῷ Προεδρεῖῳ, ἐκφράζει τὰς θερμὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὰ μέλη διὰ τὴν ἐκλογὴν του ὥς καὶ πρὸς τὸν ἀπερχόμενον Πρόεδρον κ. Σπ. Μελάν ἐκ μέρους αὐτῶν, εἶτα δὲ, ἐκθέτει, ὥς κατωτέρω, περὶ τῶν κυριωτέρων ζητημάτων, περὶ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἀσχοληθῇ τὸ Ἴδρυμα.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ἀναλαμβάνων σήμερον ἐπισήμως τὰ καθήκοντα τῆς προεδρίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ ὁποῖα μοὶ ἐνεπιτεύθη ἡ εὐμενὴς ὑμῶν ψῆφος, ἀφ' οὗ ἐκφράσω εἰς ὑμᾶς καὶ κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην τὰς ἐπὶ τούτῳ θερμὰς μου εὐχαριστίας, θεωρῶ σκόπιμον ἐν πρώτοις μὲν νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς ἐκ μέρους τῆς Ἀκαδημίας τὸν ἔγκριτον προκατόχον μου διὰ τὰς σπουδαίας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν προεδρικὴν θητείαν του, ἔπειτα δέ, νὰ ἐπισημάνω τὰ κυριώτερα ζητήματα, περὶ τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃ νὰ ἀσχοληθῇ καὶ κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος ἡ διοίκησις τῆς Ἀκαδημίας. Τὰ ζητήματα ταῦτα, τινῶν τῶν ὁποίων ἡ λύσις προωθήθη σημαντικῶς ἐπὶ τῆς προεδρίας τοῦ κ. Μελά, εἶναι ἐν συντομίᾳ τὰ ἑξῆς.

1. Τὸ ζήτημα τῆς πληρώσεως καὶ ἄλλων κενῶν ἑδρῶν καὶ τῶν τριῶν Τάξεων διὰ τῶν καταλληλοτέρων προσωπικοτήτων, τὰς ὁποίας διαθέτει ἡ χώρα ἡμῶν.

2. Ἡ δημιουργία νέων ἀπαραιτήτων θέσεων καὶ ἡ ἐπ' ἀνδρωσις τῶν κενῶν τῆς διοικήσεως καὶ τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὁ ἐφοδιασμός αὐτῶν καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ ἀρχείου ἐκδόσεως Ἑλλήνων συγγραφέων δι' ἀφθονωτέρων ἐπιστημονικῶν καὶ ὑλικῶν μέσων πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν.

3. Ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ἤδη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, μερίμνη τοῦ προκατόχου μου καὶ τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὁριστικῶς καταρτισθέντος νομοσχεδίου περὶ «Ἐξελίξεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν».

4. Δεδομένης τῆς ἀφορήτου ἀνεπαρκείας τοῦ χώρου διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἐξ ἐπιστημονικῶν ἀρχείων, εἰς ᾧ ἀνυχῶς προστίθενται καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ φιλοξενούμενα Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἐπιβάλλεται ἡ ταχυτέρα ἀποσυμφόρησις τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν διὰ τῆς προσωρινῆς μισθώσεως καὶ ἄλλων εὐθέτων χώρων ὅσον